

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีรายละเอียดด้านวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑ เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ตามทัศนะของประชาชน

๒ เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของประชาชนต่อการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๓ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

ในการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิจัยโดยวิธีการเชิงสำรวจ ได้ศึกษาจากกลุ่มเป้าหมายจำนวน ๓๘๑ คน จากประชากร จำนวน ๔๒,๒๙๗ คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Sample Random Sampling) จากทุกพื้นที่ ตามสัดส่วนของประชากรศึกษาภายในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ๕ แห่ง คือ องค์การบริหารส่วนตำบลคูตัน องค์การบริหารส่วนตำบลตำบอง องค์การบริหารส่วนตำบลโคกตะเคียน องค์การบริหารส่วนตำบลแวงมุด องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียน ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่จัดทำขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ลักษณะของแบบสอบถามเป็นทั้งปลายปิด และปลายเปิด ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ โดยหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบ ทัศนะ ของประชาชน ต่อการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยวิธีการทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีมีตัวแปร ๒ ตัวแปรย่อย แต่หากมีตัวแปร ๓ ตัวขึ้นไปใช้วิธีการทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) ศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ที่ได้จากแบบสอบถามโดยการเขียนความเรียง ผู้วิจัยนำเสนอในรูปของข้อความประกอบตาราง

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน ๒๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๗๔ มีอายุ ๓๑-๔๐ ปี จำนวน ๙๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๑๕ มีสถานภาพแต่งงาน จำนวน ๒๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๕๗ มีอาชีพเกษตรกรรม จำนวน ๒๙๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๓๘ มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน ๓๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๔๔

๕.๑.๒ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

ประชาชนมีทัศนคติต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๓๒$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

หลักนิติธรรม ประชาชนมี ทัศนคติต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๔๐$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก ได้แก่ จัดให้มีการทำประชาพิจารณ์ในการออกข้อกฎหมายหรือกฎระเบียบ/ข้อบังคับที่จะมีผลบังคับใช้กับชุมชน , เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับต่างๆที่จะมีผลบังคับใช้กับชุมชนส่วนข้อที่เหลือการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง

หลักคุณธรรม ประชาชนมี ทัศนคติต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๔๑$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้บริหาร สมาชิกและพนักงาน มีมนุษยสัมพันธ์มีความสุภาพอ่อนโยน และมีไมตรีจิตพร้อมให้บริการ การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลได้รับการยอมรับจากประชาชนส่วนข้อที่เหลือการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง

หลักความโปร่งใส ประชาชนมีทัศนคติต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๓๑$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก ได้แก่ นโยบายการบริหารจัดการเหมาะสมกับโครงสร้างองค์กร และง่ายต่อการปฏิบัติ ส่วนข้อที่เหลือการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลาง

หลักการมีส่วนร่วม ประชาชนมีทักษะต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

หลักความรับผิดชอบ ประชาชนมีทักษะต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนข้อที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง

หลักความคุ้มค่า ประชาชนมีทักษะต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

๕.๑.๓ เปรียบเทียบทักษะของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์
ตารางที่ ๕.๑ สรุปผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

ตัวแปรอิสระ สถานภาพส่วนบุคคล	ผลการทดสอบ	
	ยอมรับสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
๑. เพศ		✓
๒. อายุ	✓	
๓. สถานภาพ		✓
๔. อาชีพ		✓
๕. วุฒิการศึกษา	✓	

๑. ประชาชน ที่มีเพศ ต่างกัน มีทักษะต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีทักษะแตกต่างกัน อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ในหลักนิติธรรมและหลักคุณธรรมส่วนด้านอื่นๆ มีทักษะไม่แตกต่างกัน

๒. ประชาชน ที่มีอายุ ต่างกัน มีทักษะต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมี

มีทักษะเกี่ยวกับการบริหารงาน น้อยกว่าประชาชนที่มีอายุ ๔๑-๕๐ ปี ๕๑-๖๐ ปี และ ๖๐ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ต่ำกว่า ๒๐ ปี มีทักษะเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอ กาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ มากกว่าประชาชนที่มีอายุ ๓๑-๔๐ ปี ประชาชนที่มีอายุ ๒๐-๓๐ ปี มีทักษะเกี่ยวกับการบริหารงาน มากกว่าประชาชนที่มีอายุ ๓๑-๔๐ ปี และมีทักษะต่อการบริหารงานน้อยกว่าประชาชนที่มีอายุ ๕๑-๖๐ ปี ประชาชนที่มีอายุ ๓๑- ๔๐ ปี มีทักษะเกี่ยวกับการบริหารงาน น้อยกว่าประชาชนที่มีอายุ ๔๑-๕๐ ปี ๕๑-๖๐ ปี และ ๖๐ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

เมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ต่ำกว่า ๒๐ ปี มีทักษะเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอ กาบเชิง จังหวัดสุรินทร์มากกว่าประชาชนที่มีอายุ ๓๑-๔๐ ปี ประชาชนที่มีอายุ ๒๐-๓๐ ปี มีทักษะเกี่ยวกับการบริหารงานมากกว่าประชาชนที่มีอายุ ๓๑-๔๐ ปี ประชาชนที่มีอายุ ๓๑- ๔๐ ปี มีทักษะเกี่ยวกับการบริหารงาน น้อยกว่าประชาชนที่มีอายุ ๔๑-๕๐ ปี ๕๑-๖๐ ปี และ ๖๐ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๓. ประชาชน ที่มีสถานภาพต่างกัน มีทักษะต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอ กาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในทุกด้าน

๔. ประชาชน ที่มีอาชีพต่างกัน มีทักษะต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอ กาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในทุกด้าน

๕. ประชาชนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทักษะต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอ กาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยรวม แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทักษะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ในหลักการมีส่วนร่วม สำหรับหลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ประชาชนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทักษะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ส่วนในหลักคุณธรรมประชาชนมีทักษะที่ไม่แตกต่างกัน

๕.๑.๔ ปัญหา และข้อเสนอแนะในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

๑. ปัญหา

๑) หลักนิติธรรม บุคลากรบางส่วนยังไม่ทราบข้อกฎหมายหรือข้อบัญญัติต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารงานในแต่ละส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบล

๒) หลักคุณธรรม บุคลากรบางส่วนยังเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม และบางส่วนยังเห็นแก่พวกพ้องของตนเอง

๓) หลักความโปร่งใส การบริหารงานในบางเรื่องขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีความชัดเจนในเรื่องของงบประมาณที่นำไปใช้ และผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

๔) หลักการมีส่วนร่วม การทำงานในบางเรื่องไม่ค่อยเปิดโอกาส ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ทำให้การทำงานไม่มีประสิทธิภาพ

๕) หลักความรับผิดชอบ บุคลากรบางส่วนปฏิบัติงานตามความรู้สึกของตนเอง โดยไม่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และไม่คำนึงถึงผลงานที่ออกมา

๖) หลักความคุ้มค่า การจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีความทั่วถึงไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ในเขตการปกครอง

๒. ข้อเสนอแนะ

๑) หลักนิติธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดอบรมให้บุคคลบางส่วนที่ยังไม่ทราบในข้อกฎหมายหรือข้อบัญญัติต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นไปในทิศทางเดียวกันคือ ยึดหลักความถูกต้องตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่ชอบธรรม

๒) หลักคุณธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลควรสร้างทัศนคติด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้เกิดขึ้นแก่บุคลากร ส่งเสริมให้บุคลากรเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนเสริมสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นแก่บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล

๓) หลักความโปร่งใส องค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดเผยการใช้จ่ายงบประมาณให้มีความชัดเจนในการนำงบประมาณไปใช้จ่าย และการนำงบประมาณไปใช้นั้นให้มีความคุ้มค่ากับประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ และกระบวนการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นพร้อมที่จะตรวจสอบได้

๔) หลักการมีส่วนร่วม องค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้การบริหารงานมีความชัดเจน และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และให้องค์การบริหารส่วนตำบลเปิดใจกว้างในการรับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะต่างๆ จากประชาชน

๕) หลักความรับผิดชอบ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลควรปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบต่อหน้าที่และต่อสังคม การให้บริการต่างๆ ควรให้ด้วยความจริงใจ

๖) หลักความคุ้มค่า องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดสรรงบประมาณในการบริหารงานให้มีความคุ้มค่าเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชนให้มากที่สุด และจัดสรรงบประมาณไปพัฒนาชุมชนให้ทั่วถึงตามความเร่งด่วนของชุมชนนั้นๆ โดยไม่คำนึงถึงคะแนนเสียงในการเลือกตั้ง

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูล การวิจัยเรื่อง การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ มีประเด็นการอภิปรายผลดังนี้

จากการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร พนักงานราชการ เจ้าหน้าที่ และลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ แสดงให้เห็นว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานยังไม่ดีเพียงพอในหลายๆ ด้าน ดังนั้น ผู้บริหาร พนักงานราชการ เจ้าหน้าที่ และลูกจ้าง จึงควรที่จะพิจารณาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลว่า หลักธรรมาภิบาลในด้านใดที่ยังบกพร่องและไม่สามารถดำเนินการได้ มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร และแก้ไขปัญหาลักษณะดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลให้มากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ อย่างไรก็ตามในภาพรวมองค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในระดับปานกลาง ก็ถือว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีได้หนึ่งเฉย หรือละเลยการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาลแต่อย่างใด เพียงแต่ว่ามีบางด้านที่ยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับกิตติพงษ์ อรุณพัฒน์^๑ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง หลักธรรมาภิบาลกับการบริหารจัดการรัฐวิสาหกิจ : กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทำการศึกษาเปรียบเทียบเปรียบเทียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยเรื่อง การสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีพ.ศ. ๒๕๔๒ หลักเกณฑ์และแนวทางการกำกับดูแลที่ดีในรัฐวิสาหกิจพ.ศ. ๒๕๔๔ ของกระทรวงการคลังพบว่า หลักเกณฑ์ไม่ได้มีความแตกต่างในสาระสำคัญนัก โดยเฉพาะเรื่องหลักความโปร่งใส หลักความซื่อสัตย์สุจริต หลักความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติหน้าที่และหลักความสามารถในการแข่งขันซึ่งมีความแตกต่างบ้างเล็กน้อยเช่น บริษัทจดทะเบียนต้องดูแลผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นหรือผู้ลงทุนเป็นหลักสำคัญ แต่บริษัทจดทะเบียนจะต้องมีความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้วย โดย

^๑กิตติพงษ์ อรุณพัฒน์, “หลักธรรมาภิบาลกับการบริหารจัดการรัฐวิสาหกิจ กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหน้า ก.

คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจจะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติหน้าที่ และบริหารจัดการรัฐวิสาหกิจที่เป็นรัฐวิสาหกิจที่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ โดยที่กระบวนการแต่งตั้งคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ซื่อสัตย์สุจริต และมีความโปร่งใส เพื่อให้คณะกรรมการนำหลักธรรมาภิบาลไปบริหารจัดการองค์กรนั้น เพื่อปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอันเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ธุรกิจหรือกิจกรรมนั้น ๆ รวมทั้งการมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นหรือผู้ลงทุนทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน ควรมีการประเมินผลงานฝ่ายจัดการและคณะกรรมการเองและจัดทำจรรยาบรรณของกรรมการผู้บริหาร และพนักงานด้วย กระบวนการสรรหาคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจควรเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการพิจารณาควรเลือกจากบุคคลที่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงและมีความเป็นอิสระเพื่อจะกำกับดูแลการดำเนินงานของฝ่ายบริหารรัฐวิสาหกิจดูแลผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นรายย่อย โดยหน่วยงานของรัฐที่เป็นผู้กำกับดูแลรัฐวิสาหกิจและดูแลผู้ถือหุ้น ต้องมีหลักธรรมาภิบาลทุกหน่วยและปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยจะสังเกตพบว่า ผลการวิจัยจะสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวกับการให้บริการของสถาบันที่เป็นของส่วนราชการที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง และจะไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของส่วนราชการท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งจากประชาชนโดยตรง ทั้งนี้ เพราะผู้บริหารที่มาจากการเลือกตั้งจากประชาชนโดยตรง จะต้องพยายามบริหารงานที่รับผิดชอบต่อให้ดีที่สุด โดยคำนึงถึงการเลือกตั้งในครั้งต่อไป ส่วนข้าราชการที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งจะบริหารงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ ซึ่งเป็นงานประจำที่มีลักษณะเดิมๆ จึงขาด ความกระตือรือร้นในการให้บริการประชาชน จึงทำให้ผลการวิจัยเกี่ยวกับธรรมาภิบาลในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยเป็นรายด้านสามารถนำมาอภิปรายผลวิจัยได้ดังนี้

๑. ด้านนิติธรรม

จากการศึกษาพบว่า ใน การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า มีการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาลในด้านนิติธรรม ที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ จัดให้มีการทำประชาพิจารณ์ในการออกข้อกฎหมายหรือกฎระเบียบข้อบังคับที่จะมีผลบังคับใช้กับชุมชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับต่างๆ ที่จะมีผลบังคับใช้กับชุมชน รองลงมาคือเรื่อง การรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนแล้วเร่งดำเนินการและรายงานผลให้ทราบ , การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความชัดเจนของการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับ, การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมีการกระจายอำนาจอย่างทั่วถึง ผู้บริหารมีนโยบายรณรงค์ให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดถือหลักความชอบธรรม และองค์การบริหารส่วนตำบลมีการปฏิรูปกฎระเบียบให้เหมาะสมกับสถานการณ์เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

ข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ด้านนิติธรรม ของผู้บริหาร พนักงานราชการ เจ้าหน้าที่ และลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับ ในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับ บุชนง ชัยเจริญวัฒนะ และบุญมี ลี ,ดร.^๒ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล” โดยสรุปแนวคิดเกี่ยวกับธรรมาภิบาลได้รับการยอมรับว่าเป็นหลักการปกครองที่ดีที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมสังคมประชาธิปไตยในประเทศไทย จึงมีการเสนอแนะกล่าวถึงแนวคิดนี้อย่างกว้างขวางอีกทั้งมีความพยายามที่จะให้มีการนำแนวคิดธรรมาภิบาลไปสู่การปฏิบัติ มีการกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ และเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า ถ้าระบบบริหารราชการมีความยุติธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ นอกจากจะมีส่วนทำให้รัฐบาลมีเสถียรภาพแล้วยังสร้างความเชื่อถือทั้งในและต่างประเทศ และสามารถนำไปสู่การลดการทุจริตซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรังของประเทศได้ ในประเทศไทยได้มีองค์กรของทางราชการ เช่น สำนักงาน ก.พ. กระทรวงมหาดไทย และสถาบันการศึกษาได้เริ่มนำหลักธรรมาภิบาลไปปรับใช้กับการปฏิบัติงาน ซึ่งเรียกว่า ยังอยู่ในช่วงของการใช้ได้ไม่นานนัก ซึ่งจะต้องติดตามเพื่อประเมินระดับความสำเร็จของการมีธรรมาภิบาลต่อไปในอนาคต แม้แต่กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้มีบทบัญญัติที่กล่าวถึงรัฐบาลกับธรรมาภิบาลในประเด็นสำคัญ เช่น ความโปร่งใส มีการตรวจสอบ ความมีประสิทธิภาพ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในทำนองเดียวกันกับรัฐธรรมนูญฉบับนี้กำลังจะถูกประเมินข้อดีและข้อเสีย เพื่อจะมีการแก้ไขให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนต่อไป จึงเป็นเรื่องที่ต้องติดตามว่าหลักธรรมาภิบาลที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญเสนอให้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขประการใดในอนาคต

๒. หลักคุณธรรม

จากการศึกษาพบว่า ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า มีการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาลในด้าน คุณธรรม เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก ได้แก่ผู้บริหาร สมาชิกและพนักงาน มีมนุษยสัมพันธ์ มีความสุภาพอ่อนโยน และมีไมตรีจิตพร้อมให้บริการ และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลได้รับการยอมรับจากประชาชน รองลงมาคือเรื่อง ผู้บริหารสมาชิกและพนักงานปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมบนพื้นฐานของศีลธรรมและจริยธรรม ผู้บริหาร สมาชิกและพนักงาน มีความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในศีลธรรมและจริยธรรม ผู้บริหาร สมาชิกและพนักงาน ปฏิบัติอยู่ในศีลธรรม กระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีในสังคม, ผู้บริหาร สมาชิกพนักงานมีจิตสำนึก ยึดมั่นหลักการและ

^๒บุชนง ชัยเจริญวัฒนะ, และบุญมี ลี, “ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล”, หน้า ๔๗.

ภาคภูมิใจต่อการให้บริการประชาชน และผู้บริหาร สมาชิกและพนักงาน บริหารงานโดยยึดหลักความถูกต้องและเป็นธรรม

ข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ด้านคุณธรรม การบริหารงานตามหลักคุณธรรม นับว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก ในการบริหารงานในองค์กรต่างๆ ถ้าผู้บริหารยึดหลักคุณธรรมในการทำงานจะสร้างความรัก ความสามัคคีขึ้นในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับ สยมพร ปุณฺณาคม^๓ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการที่ดี (Good Governance) กับหลักพุทธศาสนา” ได้กล่าวว่า บทพิสูจน์ที่สำคัญของการสร้างระบบการปกครองที่ดี ไม่อาจอาศัยคุณสมบัติเป็นคนดีอย่างเดียวมาเป็นผู้นำบริหารบ้านเมืองได้อีกต่อไป หากคนดีไม่ยึดหลักการปกครองโดยธรรมอย่างเต็มเปี่ยม ด้วยศรัทธามั่นคง การปกครองที่ดีไม่ได้อยู่ที่กลไกการปกครองระบบการปกครองหรือ วิธีการปกครอง หากแต่เน้นที่วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่จะบรรลุ นั่นคือความเป็นธรรมในแผ่นดิน การมีจิตสำนึกของผู้มีอำนาจทางคุณธรรม รูปแบบหรือกลไกปกครองจะเป็นอย่างไรก็ได้ แต่กลไกนั้นจะต้องใช้อำนาจโดยมีธรรมะเป็นสรณะ ซึ่งแตกต่างกับตะวันตกที่เป็นระบบการปกครองที่ดีโดยเป็นระบบประชาธิปไตยด้วยวิธีการเน้นสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลเป็นหลัก

๓. หลักความโปร่งใส

จากการศึกษาพบว่า ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า มีการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาลในหลักความโปร่งใส เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก ได้แก่ นโยบายการบริหารจัดการเหมาะสมกับโครงสร้างองค์กรและง่ายต่อการปฏิบัติ รองลงมาคือเรื่อง การบริหารงานกิจกรรมต่างๆ มีการสรุปผลเปิดเผยต่อสาธารณะ, เปิดโอกาสให้ประชาชนติดตามตรวจสอบแผนงานโครงการต่างๆ และการใช้งบประมาณ การจัดเก็บภาษีและจัดงบประมาณกระทำอย่างเปิดเผยและเป็นธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดตัวชี้วัดการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรม และเปิดเผยต่อสาธารณะ, กระบวนการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เปิดเผยตรงไปตรงมสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งที่จะได้รับการตรวจสอบตลอดเวลา และข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ต่อสาธารณะชนมีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริง

ข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการบริหารงานตามหลักความโปร่งใสนี้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก ซึ่งกระบวนการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลก็ให้ความสำคัญในเรื่องความโปร่งใส ซึ่งการบริหารงานเปิดเผยตรงไป ตรงพร้อมที่จะได้รับการตรวจสอบตลอดเวลา

^๓ สยมพร ปุณฺณาคม, “การบริหารจัดการที่ดี (Good Governance) กับหลักพระพุทธศาสนา”, , หน้า ๑๖๒.

ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุภัทรมาศ จริยเวชวัฒนา^๔ ทาการศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล พบว่า เทศบาลตำบลบ้านฉางมีความเสมอภาคและมีการกระจายการพัฒนาอย่างทั่วถึง ไม่มีการเลือกปฏิบัติและได้จัดตั้งคณะกรรมการชุมชนร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาและในเรื่องของการจัดซื้อจัดจ้าง กระบวนการต่างๆ ส่วนใหญ่มีการเปิดเผยตรงไปตรงมา พบว่ามีปัญหาในเรื่องของคณะกรรมการชุมชนที่ได้รับการแต่งตั้งเข้ามานั้นบางคนไม่เห็นแก่ประโยชน์ของชุมชนแต่เข้ามาเพื่อหาผลประโยชน์ให้กับตนเอง

๔. หลักการมีส่วนร่วม

จากการศึกษาพบว่า ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า มีการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาลในหลักการมีส่วนร่วม เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อชุมชน , เปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอความคิดเห็นด้านการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น, ในการประชุมขององค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนสามารถเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ได้ โดยไม่จำกัดสิทธิของประชาชน , ผู้บริหารงานและเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลรับฟังและนำข้อเสนอแนะ ข้อร้องเรียนไปดำเนินการอย่างรวดเร็ว และเต็มความสามารถ , องค์การบริหารส่วนตำบลเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน , เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอความคิดเห็นในการแก้ปัญหา และสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกคนมีอิสระในความคิด สามารถแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะ และสามารถตรวจสอบผู้บริหารได้อย่างแท้จริง

ข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ในการบริหารงานตามหลักการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วม มากเท่าไร ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบล ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งสอดคล้องกับ สุพิณ เกชาคุปต์^๕ ได้กล่าวถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participation Management) เป็นแนวทางการบริหาร ที่เปิดโอกาสให้พนักงานเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด การวางแผน และการตัดสินใจในงานต่างๆ ที่เขามีส่วนรับผิดชอบอยู่ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์การทำให้พนักงานเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ มีส่วนได้ส่วนเสียกับการดำเนินงานต่างๆ ขององค์การใด ที่ใช้นโยบายการบริหารแบบนี้เป็นการแสดงให้เห็นพนักงานได้รู้

^๔สุภัทรมาศ จริยเวชวัฒนา, “การบริหารจัดการเทศบาลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบ้านฉาง, หน้า ก.

^๕สุพิณ เกชาคุปต์, การจัดการปฏิบัติงาน, หน้า ๙๒-๙๓.

ว่าฝ่ายบริหารเห็นความสำคัญของพนักงาน ที่มีต่อความสำเร็จขององค์กร ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดี มีความภูมิใจ และรับผิดชอบต่องานอย่างเต็มที่ซึ่งเป็นการจูงใจในการทำงานที่ดีวิธีหนึ่ง

๕. หลักความรับผิดชอบ

จากการศึกษาพบว่า ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอท่ง จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า มีการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาลในหลักความรับผิดชอบ เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม รองลงมาคือเรื่อง นำโครงการกิจกรรม หรือแผนงานที่แถลงไว้ไปดำเนินการให้เห็นเป็นรูปธรรมตามที่ได้กำหนดไว้ องค์การบริหารส่วนตำบลเอาใจใส่ต่อปัญหาของประชาชนและชุมชน, องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการบริการสาธารณะอย่างมีคุณภาพและทั่วถึงทุกชุมชน, การให้บริการต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลด้วยความรับผิดชอบและตอบสนองความต้องการของชุมชน, เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีความรับผิดชอบต่อการทำงาน ใส่ใจต่อปัญหาที่เกิดขึ้นและพร้อมที่จะแก้ไข และผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความกล้าหาญพร้อมที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

ข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความตั้งใจและเอาใจใส่ต่อการบริหารงานและคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งสอดคล้องกับจอห์น เจ. คลาร์ก^๖ (John J. Clark) ให้นิยามไว้ว่า “การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวข้องกับการให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง โดยเฉพาะ และหน่วยงานการปกครองดังกล่าวนี้จัดตั้งขึ้นและจะอยู่ในความดูแลของรัฐบาล”

๖. หลักความคุ้มค่า

จากการศึกษาพบว่า ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอท่ง จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า มีการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาลในหลักความคุ้มค่า เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวมและชุมชน, มีการรณรงค์ให้ประชาชนประหยัดทรัพยากรธรรมชาติ, การจัดอาคารสถานที่ เครื่องมือและอุปกรณ์ จัดได้มีความเหมาะสม สง่างามและมีความทันสมัย, การจัดสรรตำแหน่งบุคลากรมีความเหมาะสมและความชำนาญเฉพาะด้านในการปฏิบัติหน้าที่ ,

^๖ John J. Clark , อ้างใน โกวิทย์ พวงงาม , การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมิติใหม่ในอนาคต , พิมพ์ครั้งที่ ๔, หน้า ๒๐.

การใช้งบประมาณมีความคุ้มค่า เมื่อเปรียบเทียบกับผลงานที่ชุมชนได้รับ, องค์การบริหารส่วนตำบลมีการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานอยู่อย่างสม่ำเสมอ และการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

ข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ให้ความสำคัญในการใช้จ่ายงบประมาณและการใช้จ่ายทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชนา ศานติยานนท์^๖ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบใหม่ของการบริหารจัดการที่ดีในมหาวิทยาลัย โดยได้ให้ข้อสรุปในภาพรวมว่า การบริหารจัดการที่ดีเป็นแนวทางปฏิบัติที่ยอมรับในหมู่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษาในปัจจุบัน จะเน้นความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติและความโปร่งใสในขณะเดียวกันก็ยังให้ความสำคัญแก่การมีส่วนร่วม การกระจายอำนาจ และความยุติธรรม นอกจากนี้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาให้ข้อสรุปเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในส่วนต่างๆ ที่สะท้อนองค์ประกอบของการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยที่ดี

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล : ศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ และวุฒิการศึกษา

๑. เพศประชาชนที่มีเพศ ต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากเพศชายได้แสดงความคิดเห็นมากกว่าเพศหญิง เพื่อให้้องค์การบริหารส่วนตำบลบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นกตล สุรนครินทร์^๗ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมอยู่ในเชิงบวก เมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยด้านบุคคล พบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต. ไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยด้านขนาดของ อบต. และการมีส่วนร่วมในการดำเนินการของ อบต. แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจใน อบต. ไม่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านขนาดของ อบต. ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการของ อบต.

^๖รัชนา ศานติยานนท์, รูปแบบใหม่ของการบริหารจัดการที่ดีในมหาวิทยาลัย, หน้า ๖.

^๗นกตล สุรนครินทร์, “การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, หน้า จ.

๒. อายุ ประชาชนที่มีอายุ ต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยรวม แตกต่างกัน อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความ คิดเห็นเหมือนกันว่าการบริหารงานไม่ว่าจะบริหารงานด้านใด ก็ควรมีการใช้หลักธรรมาภิบาลเข้ามา ประกอบกับการบริหารด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นายสุธี เดชเพชร^๙ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “หลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานเรือนจำ : กรณีศึกษาเรือนจำกลางบางขวาง” พบว่า ข้อมูล ทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุในภาพรวมและรายด้านทั้ง ด้าน ไม่มีผลทำให้ทัศนะที่มีต่อ การบริหารงานเรือนจำกลางบางขวางตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๓. สถานภาพ ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารงานขององค์การ บริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งชี้ให้เห็นว่า การมีสถานภาพอะไรก็ตามแต่ สามารถที่จะมองเห็น การ บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างพอกพูนกัน สถานภาพไม่มีผลต่อระดับความคิดเห็น จึงทำให้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อาจพล วงศ์บุษราคม^{๑๐} ได้ทำการศึกษา เรื่อง “การบริหารงานของกรมชลประทานตามหลักธรรมาภิบาล ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการกรม ชลประทานที่มีสถานภาพที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานด้านกฎหมายและที่ดินตาม หลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน

๔.อาชีพ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน อาจมีลักษณะการรับการ ช่วยเหลือหรือรับบริการจาก องค์การบริหารส่วนตำบลไม่ต่างกันนัก จึงทำให้ไม่มีผลต่อระดับ ความคิดเห็น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองอินทร์ มนต์รี^{๑๑} ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการของประชาชน ตามหลักธรรมาภิบาลของสถานีตำรวจนคร บาลจักรวรรดิ กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีระดับความ พึงพอใจต่อคุณภาพการบริการตามหลักธรรมาภิบาล ของสถานีตำรวจนครบาลจักรวรรดิ ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๑

^๙นายสุธี เดชเพชร, “หลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานเรือนจำ: กรณีศึกษาเรือนจำกลางบาง ขวาง”, **พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์**, หน้า ๑๓๘.

^{๑๐}อาจพล วงศ์บุษราคม, “การบริหารงานของกรมชลประทานตามหลักธรรมาภิบาล”, **พุทธ ศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์**, หน้า ๑๑๖.

^{๑๑}ทองอินทร์ มนต์รี . “ความพึงพอใจต่อคุณภาพการบริการของประชาชน ตามหลักธรรมาภิ บาลของสถานีตำรวจนครบาลจักรวรรดิ กรุงเทพมหานคร ”. **พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐ ประศาสนศาสตร์**, หน้า ๑๓๓.

๕. วุฒิการศึกษา ประชาชนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทักษะต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยรวม แตกต่างกัน ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ประชาชนที่มีการศึกษาน้อยหรือมากก็ตาม ความรู้เหล่านั้นส่งผลต่อระดับทักษะของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นกมล สุรนครินทร์^{๑๒} ได้ทำการศึกษาเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทักษะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทักษะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมอยู่ในเชิงบวก เมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยด้านบุคคล พบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ต่างกัน

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่องการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักธรรมาภิบาล กรณีศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์มีข้อเสนอแนะดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย

๑. รณรงค์ให้บุคลากรของ องค์การบริหารส่วนตำบล ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานภายในองค์กรอย่างจริงจัง สร้างจิตสำนึกให้บุคลากรทุกคนมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ที่ตนได้รับมอบหมาย

๒. ในด้านการให้บริการควรให้ความเสมอภาคแก่ทุกฝ่าย โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ

๓. ผู้บริหารควรกำหนดนโยบาย มีแผนแม่บทอย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร และสามารถนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นรูปธรรมได้

๔. ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน การดำเนินงานต่างๆ มีความโปร่งใสตรวจสอบได้

๕. ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้กับ ชุมชนหรือประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ

๑. ควรนำผลการศึกษานี้ไปเป็นข้อมูลในการวางแผนการบริหารงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒. ควรนำปัญหาที่ได้จากการศึกษามาปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่เป็นปัญหาให้มีความชัดเจนมากขึ้น

^{๑๒} นกมล สุรนครินทร์, “การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทักษะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตรศาตร์หน้า ก

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลอื่นๆ เพื่อจะได้เปรียบเทียบความแตกต่าง หรือความสอดคล้องกันในระดับของการบริหาร
๒. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
๓. ควรศึกษาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
๔. ควรศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งตามหลักธรรมาภิบาล
๕. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ